

LỜI KHUYÊN BỔ ÍCH CHO NHÀ KHOA HỌC

Xuất bản để công bố các nghiên cứu của mình là điều bắt buộc đối với nhà khoa học tại các trường đại học. Hãy xác định động lực thật sự trong công việc nghiên cứu của mình. Hãy biến ý tưởng thành hành động thực tiễn. Hãy sẵn sàng chấp nhận những góp ý của người khác để tiến bộ... Đó là những chia sẻ của GS.TS Ooi Keat Gin (Universiti Sains Malaysia, Tổng biên tập tạp chí quốc tế International Journal of Asia-Pacific Studies (IJAPS)).

■ THANH HÀ

“Xuất bản hay là chết” là khẩu hiệu của rất nhiều các trường đại học, viện nghiên cứu ở Mỹ - GS.TS Ooi Keat Gin cho biết. Phần đông các nhà nghiên cứu, những người làm việc trong môi trường học thuật được ký hợp đồng theo từng năm. Yếu tố quan trọng nhất để kéo dài hợp đồng là xem chất lượng công việc của nhà khoa học ấy, thể hiện ở các nghiên cứu và công bố xuất bản. “Nếu không có xuất bản nào thì có nghĩa bạn đã là lịch sử, và hợp đồng của các bạn chấm dứt ở đây!” - GS.TS Ooi Keat Gin nói. Nhiều trường đại học hàng đầu của Mỹ thậm chí yêu cầu phải có ít nhất 3 bài báo công bố trong các tạp chí hàng đầu trong vòng 5 năm.

“Xuất bản là con đường để bạn thể hiện bản thân mình” và điều đó đặc biệt quan trọng đối với sự nghiệp của một nhà khoa học. Đó là thước đo sự tiến bộ nghề nghiệp của người làm nghiên cứu. Bạn có nhận được sự công nhận của đồng

nghiệp không? Bạn có nhận được những giải thưởng, khoản học bổng hay tài trợ cho những nghiên cứu của mình? Bạn có mối quan hệ với những người nào trong giới và đối tác của bạn là những ai? Bạn đã từng được mời thỉnh giảng tại các trường ĐH khác? Bạn có được biết đến bởi các học giả quốc tế?... Tất cả những điều này là những chỉ số đánh giá năng lực nghiên cứu và uy tín học thuật của nhà khoa học.

GS.TS Ooi Keat Gin cho rằng có sự khác biệt giữa một nhà khoa học thực thụ và một người làm công việc nghiên cứu. Một học giả thực thụ không chỉ coi nghiên cứu là một công việc để kiếm tiền. Nghiên cứu là lý tưởng, được họ làm một cách tự nguyện, dành trọn tâm huyết của mình để theo đuổi những vấn đề khoa học mà mình quan tâm. Họ muốn được tìm ra cái mới, đi đến cùng vấn đề, muốn được chia sẻ quan điểm riêng. Đó là nhu cầu tự thân, được thúc đẩy bởi mong muốn hoàn thiện mình. Họ làm không phải vì

giải thưởng, cũng không phải vì sức ép của cấp trên, của trường ĐH hay vì để được tăng lương.

GS.TS Ooi Keat Gin chia sẻ thực tế nếu có những xuất bản hay công bố quốc tế có chất lượng, nhà khoa học sẽ không khó để được các quỹ đầu tư cho hoạt động nghiên cứu của mình. Những nhà khoa học giỏi luôn được các trường ĐH trả công xứng đáng.

Chia sẻ sâu hơn về kinh nghiệm và các kỹ năng cần thiết để có thể công bố các nghiên cứu trên các tạp chí quốc tế, nhà khoa học cho rằng điều quan trọng hàng đầu là tính mới mẻ trong nghiên cứu, không trùng lặp về cách tiếp cận, góc nhìn, quan điểm... Bài trình bày cần rõ ràng, mạch lạc, có tính thuyết phục, nêu được đóng góp riêng của bạn trong lĩnh vực nghiên cứu.

Và một thực tế khác mà các nhà khoa học trẻ cần chú ý là vấn đề ngôn ngữ, cụ

thể là tiếng Anh trong các công bố quốc tế. “Nếu tiếng Anh của các bạn chưa đạt đến chuẩn để công bố quốc tế thì bạn phải chắc là bạn có những người đọc lại, kiểm tra lại cho bạn trước khi bạn nộp bài của bạn đi” - GS.TS Ooi Keat Gin nhấn mạnh.

GS.TS Ooi Keat Gin cũng khuyên rằng cần có chiến lược cụ thể để gửi bài cho các tạp chí, và đặc biệt là hiểu rõ tạp chí và đội ngũ những người làm biên tập của tạp chí mà mình muốn đăng bài. “Tôi cố vũ các bạn hãy gửi cho những tạp chí lớn, những tạp chí danh tiếng thuộc chuyên ngành hẹp của bạn. Họ sẽ biết bạn rõ hơn. Và cuối cùng, hãy chấp nhận những trao đổi và thảo luận về bài viết theo hướng tích cực để có thể hoàn thiện nghiên cứu một cách tốt nhất” - nhà khoa học chia sẻ.

GS. James Bellini (ĐH Syracuse, Hoa Kỳ) khuyên người làm nghiên cứu cần phải đọc, cập nhật nhiều thông tin khoa học trong chuyên ngành của mình, để từ đó

xác định lĩnh vực, vấn đề khoa học mà mình quan tâm. Điều quan trọng là tìm ra những “khoảng trống” trong nghiên cứu - những vấn đề mà người khác chưa nghiên cứu để “lấp đầy” bằng nghiên cứu của mình. Làm nhật ký nghiên cứu cũng là thao tác bắt buộc, qua đó giúp hệ thống hoá những thông tin mình “góp nhặt” được, cũng như đánh dấu chặng đường tư duy, tìm tòi của bản thân về vấn đề mà mình đang theo đuổi.

Trong bài báo khoa học, cần trình bày rõ ràng câu hỏi nghiên cứu, nêu bật được tầm quan trọng của vấn đề nghiên cứu, những đóng góp của nghiên cứu này đối với lĩnh vực nghiên cứu chung. Bài nghiên cứu thường có cấu trúc như một “chiếc đồng hồ cát”. Phần mở đầu gọi mở vấn đề, sau đó thu hẹp dần để đi sâu vào phương pháp và trình bày các kết quả nghiên cứu chính của mình. Phần kết luận lại mở rộng phạm vi với việc khẳng định lại các kết quả nghiên cứu chính, nêu bật

tính liên quan của kết quả nghiên cứu này với các nghiên cứu đã có. Bài báo cũng cần làm rõ sự tương đồng và khác biệt giữa kết quả nghiên cứu của bản thân với các kết quả nghiên cứu đã có.

Nhà khoa học cũng chia sẻ sâu về những điểm cần chú ý để xuất bản thành công nghiên cứu của mình trên tạp chí khoa học quốc tế như: phải hiểu đọc giả của tạp chí đó là ai; cần tuân thủ chặt chẽ những hướng dẫn của nhà xuất bản; luôn xem xét và cân nhắc danh tiếng của tạp chí khoa học mình muốn đăng bài; coi trọng việc sử dụng trích dẫn những nguồn nghiên cứu quốc tế trong bài nghiên cứu của mình; trình bày bài báo với văn phong khoa học; nhờ sự giúp đỡ của chuyên gia để đảm bảo bài báo của bạn được thể hiện bằng ngôn ngữ tiếng Anh khoa học và chuẩn xác...